ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳԱՑ

THE CONSTITUTION OF THE UNITED STATES OF AMERICA
IN VARIOUS FOREIGN LANGUAGES: ARMENIAN

Law Library, Library of Congress

Washington, D.C., U.S.A.

1987

LIBRARY, ST. LAWRENCE UNIVERSITY
CANTON, NEW YORK 13617

KF
4526
.A7
1987

Library of Congress Catalog Card No. 87-619880

JAN 15 1993

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳԱՑ

ԳԱՌԱՋԱԲԱՆ

Մ՚ՆԻՒ՝ Միացեալ Նահանգներու ժողովուրդս, կատարելագոյն միութիւն մը կազմելու, արդարութիւն հաստատելու, առտնին անդորրութիւն ապահովելու, հանրային պաշտպանութիւն ձեռք բերելու, ընդհանուր բարօրութիւնը գարգացնելու, եւ ազատութեան օրհնութիւնները մեզի եւ մեր սերունդին ապահովելու համար, կը տնօրինենք եւ կը հաստատենք Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու համար այս Սահմանադրութիւնը:

ԳՕԴՈՒԱԾ Ա-

Հատուած 1-

Ներկայովս տրուած ամբողջ օրէնսդրական ուժը պիտի պատկանի Միացեալ Նահանգներու Ժողովրդական մը, որ պիտի բաղկանայ Ներկայացուցչական մը եւ Ներկայացուցիչներու Տունէ:

Հատուած 2-

1. *Ներկայացուցիչներու Տունը պիտի բաղկանայ անդամներէ՝ որ կ՚ընտրուին իւրաքանչիւր երկրորդ տարին գանազան նահանգներու ժողովուրդէն, եւ ընտրողները ամէն մէկ նահանգի մէջ պիտի ունենան այն որակումները որ կը պահանջուին նահանգային օրէնսդրութեան ամենաբազմաթիւ ճիւղի ընտրողներէն:*

2. *Ներկայացուցիչ չկրնար ըլլալ ոչ մէկ անձ որ հասած չէ քսանըհինգ տարիքին, եւ եօթը տարի Միացեալ Նահանգներու քաղաքացի չէ եղած, եւ ընտրութեան ատեն բնակիչ մը չէ այն նահանգին որուն մէջ ինք պիտի ընտրուի:*

3. *Ներկայացուցիչները եւ ուղղակիօրէն տուրքերը պիտի բաշխուին զանազան նահանգներու միջեւ որ Միութեան մաս կը կազմեն, իրենց իւրաքանչիւրի քիւին համեմատ, որ պիտի որոշուի աւելցնելով ազատ անձերու ամբողջ քիւին վրայ, մէջը հաշուելով անոնք որ կապուած են քանի մը տարուան չրջանի ծառայութեամբ, եւ դուրս հաշուելով տուրքէ ազատ Հնդիկները, ուրիշ բոլոր անձերու երեք հինգերորդը: Նոյն մարդահամարը պիտի կատարուի Միացեալ Նահանգներու Ժողովրդեան առաջին գումարումէն երեք տարի ետք, եւ ամէն տասը տարուան յաջորդ չրջանին, այնպիսի եղանակով մը որ կը տնօրինուի օրէնքէն: Ներկայացուցիչներու քիւը չպիտի անցնի իւրաքանչիւր երեսուն հազարի մէկ համեմատութիւնը, բայց իւրաքանչիւր նահանգ առնուազն մէկ ներկայացուցիչ պիտի ունենայ. եւ մինչեւ որ այդպիսի քանահամար մը կատարուի Նիւ Հէմփշիր նահանգը իրաւունք պիտի ունենայ ընտրելու 3, Մէսէչուսէց 8, Րօտ Այլընտ եւ Փրավիտէնս գաղութը 1, Քանէքթիքէթ 5, Նիւ Եորք 6, Նիւ Ճըրզի 4, Փէնսիլվանիա 8, Տէլէուէյր 1, Մէրիլէնտ 6, Վիրճինիա 10, Նօրթ Քէրօլայնա 5, ՍաուԹ Քէրօլայնա 5, եւ Ճօրճիա 3:**

4. *Երբ ուեւէ նահանգի ներկայացուցչութեան մէջ թափուր աթոռներ ըլլան, նոյն նահանգի գործադիր իշխանութիւնը ընտրութեան հրամանագիր պիտի հանէ այդպիսի թափուր աթոռները լեցնելու համար:*

5. *Ներկայացուցիչներու Տունը պիտի ընտրէ իր ատենակալը եւ ուրիշ պաշտօնեաները, եւ պիտի ունենայ միմիայն մեղադրանութեան իրաւասութիւն:*

Հատուած 3

1. *Միացեալ Նահանգներու Ծերակոյտը պիտի բաղկանայ իւրաքանչիւր նահանգէ երկու Ծերակուտականներէ, ընտրուած նոյն նահանգի օրէնսդիր մարմնէն վեց տարուան համար, եւ իւրաքանչիւր Ծերակուտական պիտի ունենայ մէկ քուէ:*

2. *Անմիջապէս որ անոնք գումարուին առաջին ընտրութենէն ետք, պիտի բաժնուին երեք մասերու, կարելի եղածին չափ հաւասարապէս: Առաջին մասի Ծերակուտականներու աթոռները պիտի պարպուին երկու տարին լմննալէն ետք, երկրորդ մասինները չորս տարին լմննալէն ետք, իսկ երրորդ մասինները վեց տարին աւարտելէն ետք. եւ ետքէ թափուր աթոռներ ըլլան հրաժարումի եւ ուրիշ պատճառներով, ուեւէ նահանգի օրէնսդրութեան արձակուրդի ատեն, նոյն նահանգի*

---

*Տես Ցօդուած ԺԴ.. Ցաւելումներ:

պրծաղիրը կրնայ առժամապար կարգադրութիւններ ընել մինչեւ օրէնադրութեան յաջորդ գումարումը, որ պիտի լեցնէ այդպիսի քափուր աթոռները:

3. Ոչ մէկ անձ կրնայ Մերակուտական ըլլալ, որ երեսուն տարիքի չէ հասած, ինը տարի Միացեալ Նահանգներու քաղաքացի չէ եղած եւ ընտրութեան տեղը բնակիչ մը չէ այն նահանգին որուն համար կ՚ընտրուի:

4. Միացեալ Նահանգներու Փոխ-Նախագահը Մերակոյտին նախագահը պիտի ըլլայ, բայց քուէ չպիտի ունենայ, իբաց առեալ երբ հաւասարապէս բաժնուած ըլլան:

5. Մերակոյտը պիտի ընտրէ իր մէյ պաշտօնեաները, նաեւ առժամեայ Նախագահ մը, Փոխ-Նախագահի բացակայութեան տեղը, եւ կամ երբ ան Միացեալ Նահանգներու Նախագահին պաշտօնը չ՚գործ դնէ:

6. Մերակոյտը պիտի ունենայ միակ իրաւասութիւնը դատելու բոլոր ամբաստանութիւնները: Երբ այդ նպատակով գումարուին, պիտի երդնուն կամ պիտի յայտարարեն: Երբ Միացեալ Նահանգներու Նախագահը դատուի, գլխաւոր դատաւորը պիտի նախագահէ, եւ ոչ ոք պիտի դատապարտուի առանց ներկայ անդամներու երկու-երրորդի ձայնին:

7. Ամբաստանութեան պարագաներուն վճիռը աւելի հեռուն չպիտի երթայ քան պաշտօնէ հեռացում, եւ անյարմարութիւն վարելու եւ վայելելու ունէ պատուոյ, վստահութեան, կամ չահու պաշտօն Միացեալ Նահանգներու ներքեւ. այսուհանդերձ դատապարտուած անհատը ենթակայ եւ պատասխանատու պիտի ըլլայ դատավճռի, դատավարութեան, դատապարտութեան եւ պատիժի օրէնքի համաձայն:

Հատուած 4

1. Մերակուտականներու եւ ներկայացուցիչներու համար ընտրութիւններու ժամանակները, տեղերը եւ եղանակը պիտի սահմանուի հիւրաքանչիւր նահանգի մէջ իր օրէնսդիր մարմնի կողմէն, բայց Քոնկրէսը կրնայ ունէ ատեն օրէնքով փոխել կամ հաստատել այդպիսի կարգադրութիւններ, իբաց առեալ Մերակուտականներու ընտրութեան տեղի նկատմամբ:

2. Քոնկրէսը պիտի գումարուի առնուազն տարին մէկ անգամ, եւ այդպիսի ժողով մը պիտի ըլլայ Դեկտեմբերի առաջին երկուշաբթին, եթէ երրէք օրէնքով ուրիշ օր մը կարգադրած չըլլան:

Հատուած 5

1. Իւրաքանչիւր Տուն դատաւորը պիտի րլլայ իր անդամներուն ընտրութեանց, յանձնարարականներուն, եւ յարմարութիւններուն, եւ իւրաքանչիւրին մեծամասնութիւնը պիտի կազմէ օրինաւոր քիւ գործի սկսելու, բայց նուազագոյն քիւ մը կրնայ յետաձգել ժողովը օրէ օր, եւ կրնայ իշխանութիւն ստանալ ստիպելու բացակայ անդամներուն ներկայութիւնը, այնպիսի եղանակով եւ այնպիսի տուգանքով, որ իւրաքանչիւր Տուն կրնայ որոշած ըլլալ:

2. Իւրաքանչիւր Տուն կրնայ որոշել իր գործառնութիւններուն կանոնը, պատժել իր անդամները անկարգ րնթացքի համար, եւ, երկու-երրորդի հաւանութեամբ, արտաքսել անդամ մը:

3. Իւրաքանչիւր Տուն իր գործառնութիւններուն արձանագրութիւնը պիտի պահէ, եւ առնն առեն հրատարակել գայն իրաց առեալ այն մասերը որ իրենց դատողութեամբ պէտք է գաղտնի մնան, եւ երկու Տուներու ալ անդամներուն «այո»ներն ու «ոչ»երը՝ անոնք խնդրի նկատմամբ՝ պիտի արձանագրուին, ներկայ եղողներու մէկ հինգերորդի փափաքով:

4. Ոչ մէկ Տուն, Քոնկրէսի նստաշրջանի առեն, պիտի փակուի, առանց միւսի հաւանութեան, աւելի քան երեք օր, ոչ ալ պիտի փոխադրուի ուրիշ տեղ մը քան այն ուր երկու Տուները կը նստին:

Հատուած 6

1. Մերակուտականները եւ ներկայացուցիչները իրենց ծառայութիւններուն համար պիտի ստանան վարձատրութիւն մը, որ պիտի հաստատուի օրէնքով եւ պիտի վճարուի Միացեալ Նահանգներու գանձէն: Ամէն պարագայի մէջ, բացի դաւաճանութենէ, քրէական յանցանքէ, եւ խաղաղութեան խզումէ, անոնք ազատ պիտի ըլլան ձերբակալութենէ իրենց մէկ կամ միւս Տան նիստին ներկայութեան, եւ հոն երթալ կամ գալու ատեն, եւ ունէ Տան մէջ ունէ ատենախօսութեան կամ վիճաբանութեան համար չպիտի հարցաքննուին ուրիշ ունէ տեղ:

2. Ոչ մէկ Մերակուտական կամ ներկայացուցիչ, այն ժամանակաշրջանին մէջ որուն համար ընտրուած է, պիտի անուանուի Միացեալ Նահանգներու իշխա-

նուիրեան ներքեւ, ունէ քաղաքային պաշտօնի, որ պիտի հաստատուի, կամ որուն վարձքը պիտի աւելնայ. եւ ոչ մէկ անձ որ ունէ պաշտօն ունի միացեալ Նահանգներու ներքեւ պիտի անդամակցի մէկ կամ միւս Տան՝ պաշտօնի մէջ չարունակած առանց:

Յատուած 7

1. Ներկայացուցիչներու Տան մէջ, բայց Մերակոյտը կրնայ առաջարկել կամ մտցնել բարեփոխութիւններ ինչպէս ուրիշ օրինագիծերու մէջ:

2. Իւրաքանչիւր օրինագիծ՝ որ ներկայացուցիչներու Տունէն եւ Մերակոյտէն անցած է՝ օրէնք դառնալէ առաջ, պէտք է ներկայացուի Մ. Նահանգներու Նախագահին. եթէ ան հաւանի պէտք է ստորագրէ զայն, բայց եթէ ոչ պէտք է վերադարձնէ՝ իր առարկութիւններով՝ այն Տան, որուն մէջ ծնունդ առած է, եւ որ պէտք է մանրամասն անցնէ այդ առարկութիւնները իր օրակարգին մէջ, եւ սկսի վերստին քննել: Եթէ այդպիսի վերանայութենէ մը ետք նոյն Տան երկու-երրորդը համաձայնի օրինագիծը անցնելու, պէտք է այն ղրկուի, առարկութիւններով միասին, միւս Տունը, որմէն նոյնպէս պէտք է վերստին քննուի, եւ եթէ այդ Տան երկու-երրորդին հաւանութիւնը վայելէ, օրէնք մը կը դառնայ այն: Բայց այդպիսի բոլոր պարագաներու մէջ երկու Տուներուն ալ քուէները պիտի որոշուին «այո»ներով կամ «ոչ»ներով, եւ օրինագիծին քիր կամ դէմ քուէ տուող անձերու անունները պիտի անցնին իւրաքանչիւր Տան օրատետրին մէջ: Եթէ ութ օրինագիծ նախագահի կողմէ չվերադարձուի իրեն ներկայացուելէ ետք տասը օրուայ մէջ (կիրակիները չհաշուելով), նոյնը օրէնք մը կը դառնայ, այնպէս ինչպէս եթէ ստորագրած ըլլար, իրաց առեալ երբ Ջոնկրէսը իր փակումով արգելք ըլլայ անոր վերադարձին, այդ պարագային օրէնք մը չդառնար այն:

3. Իւրաքանչիւր կարդադրութիւն, որուն համար քուէ որուն համար Մերակոյտի եւ Ներկայացուցիչներու Տան գործակցութիւնը հարկ ըլլայ (բացի փակումի խնդրէ մը) պէտք է ներկայացուի Միացեալ Նահանգներու Նախագահին, եւ նոյնը տեղի ունենալէ առաջ պէտք է անոր հաւանութիւնը առնուի, կամ անոր չհաւանելու պարագային, պէտք է վերստին անցնի Մերակոյտէ եւ Ներկայացուցիչներու Տան երկու-երրորդով, համաձայն այն կանոններու եւ սահմանումներու որ դծուած են օրինագիծի մը պարագային:

Յատուած 8

1. Ջոնկրէսը ուժ պիտի ունենայ՝ պնելու եւ հաւաքելու տուրք, սակ, մաքս, եւ բաժ, վճարելու համար Միացեալ Նահանգներու պարտքերը եւ առաջ բերելու հասարակաց պաշտպանութիւնը եւ ընդհանուր բարօրութիւնը. բայց բոլոր սակերը, մաքսերը եւ տուրքերը միօրինակ պիտի ըլլան ամբողջ Միացեալ Նահանգներու մէջ:

2. Փոխ առնելու դրամ Միացեալ Նահանգներու վարկով:

3. Կանոնաւորելու վաճառականութիւնը օտար ազգերու հետ, եւ զանազան Նահանգներու միջեւ, և Հնդիկ ցեղերու հետ:

4. Հաստատելու միօրինակ կանոն մը օտարածիններու քաղաքացիութեան, եւ միօրինակ օրէնքներ սնանկութեանց իրենց դիրքին չուրջ ամբողջ Միացեալ Նահանգներուն մէջ:

5. Դրամ կտրելու, կանոնաւորելու անոր եւ օտար դրամին արժէքը, եւ հաստատելու չափանիշը ծանրութեանց ու չափերու:

6. Ընդգծելու պատիժ Միացեալ Նահանգներու ընթացիկ դրամին եւ երաշխաւորութիւններուն կեղծման համար:

7. Հիմնելու Թղթատուներ եւ Թղթատարութեան ճամբաներ:

8. Առաջացնելու դիտութիւն եւ օգտակար արուեստից զարդացումը, ապահովելով՝ սահմանուած ժամանակի մը համար՝ հնդիկներու եւ հնարիչներու բացառիկ իրաւունքը իրենց գրուքիւններուն եւ գիւտերուն վրայ:

9. Կազմելու դատարաններ՝ ստորադաս բարձրագոյն աստեանի:

10. Սահմանելու եւ պատժելու ծովահէնութիւնները եւ ելեւնադործութիւնները դործադրուած բաց ծովերու մէջ, եւ անարդանքները՝ ազդերու օրէնքին դէմ:

11. Յայտարարելու պատերազմ, տալու վնասից հատուցման բաց արտօնագիրներ, եւ օրէնքներ գծելու ծովի եւ ցամաքի վրայ կալանաւորումներու նկատմամբ:

12. Հաւաքելու եւ պահելու բանակներ, բայց այդ նպատակով դրամի ոչ մէկ

յատկացում պիտի ըլլայ՝ աւելի երկար քան երկու տարուան չրջանի մը համար:

13· Պատրաստելու եւ պահպանելու նաւատորմիղ մը:

14· Թծելու կանոնները ցամաքային եւ նաւային ուժերու կառավարութեան ու կանոնաւորման համար:

15· Պայմանաւորելու միլիցիաի կոչումը՝ գործադրելու համար միութեան օրէնքները, ջնջելու ապստամբութիւնները, եւ եա մղելու ասպատակութիւնները:

16· Հոգալու միլիցիայի կազմակերպումը, զինումի եւ մարզանքին համար, եւ կառավարութեանը համար այն մասին որ կրնայ Միացեալ Նահանգներու ծառայութեան մէջ գործածուիլ, վերապահելով նահանգներու իրաքանչիւրին պաշտօնեաները անուանելու իրաւունքը եւ ֆօնկրէսի ըսած կարգապահութեան համաձայն միլիցիան մարզելու իշխանութիւնը:

17· Կատարելու բացարձակ օրէնսդրութիւն՝ ամէն տեսակ պարագաներու մէջ, այնպիսի չրջանակի մը վրայ (ոչ աւելի քան տասը քառակուսի մղոն), որ՝ մասնաւոր նահանգներու թոյլտուութեամբ եւ ֆօնկրէսի ընդունելութեամբ՝ կրնայ Միացեալ Նահանգներու կառավարութեան աթոռը ըլլալ, եւ գործադրելու նման իշխանութիւն բոլոր այն վայրերու վրայ որ գնուած են պատկան նահանգի օրէնսդրական հաւանութիւնով, բերդերու, մթերանոցներու, զինարաններու, նաւարաններու, եւ ուրիշ հարկաւոր չէնքերու կառուցման համար:

18· Պատրաստելու բոլոր այն օրէնքները որ անհրաժեշտ եւ պատչաճ են գործադրելու համար նախընթաց իրաւունքները եւ բոլոր այն իրաւունքները որ դրուած են այս Սահմանադրութեամբ Միացեալ Նահանգներու կառավարութեան, կամ անոր ոեւէ ճիւղին կամ պաշտօնեային:

Հատուած 9

1· Ներկայիքը կամ ներածումը այնպիսի անձերուն որ ներկայիս գոյութիւն ունեցող նահանգներէն ոեւէ մէկը պատչաճ կը կարծէ ընդունելու, չպիտի արգիլուի ֆօնկրէսէն հազար ութը հարիւր ութը տարիէն առաջ, բայց տուրք մը կամ մաքսագին մը կրնայ դրուիլ այդպիսի ներածութեան վրայ, ոչ աւելի քան տասը տալլէր իւրաքանչիւր անձի համար:

2· Անձնակալութեան՝ ձմիռի առանձնաշնորհումը առկախ չպիտի ձգուի, իրաց առեալ երբ ապստամբութեան կամ ապստակութեան պարագաներու մէջ հանրային ապահովութիւնը այդ պահանջէ:

3· Իրաւազրկման կամ արեան ապաքդութեան ոչ մէկ օրինագիծ կամ յետադարձի ոչ մէկ օրէնք պիտի անցնի:

4· Ոչ մէկ գլխահարկ, կամ ուղղակի տուրք պիտի դրուի, իբաց առեալ համեմատութեամբ մարդահամարի կամ թուահամարի որուն առումը ասկէ առաջ գրծուած է:

5· Ոչ մէկ տուրք կամ մաքսագին պիտի դրուի այն նիւթերու վրայ որ կարտածուին ոեւէ նահանգէ:

6· Ոչ մէկ նախապատուութիւն պիտի տրուի՝ առեւտրական կամ եկամուտային ոեւէ կանոնաւորութեամբ՝ մէկ նահանգի նաւահանգիստներուն ուրիչ մը նաւահանգիստներուն վրայ, ոչ ալ նահանգ մը պացող կամ անկէ ելնող նաւերը ստիպուած պիտի րլլան մտնելու, հեռանալու կամ հարկ վճարելու ուրիչ նաւահանգիստ մը մէջ:

7· Ոչ մէկ պատմար պիտի քաչուի դանձէն, առանց օրինական յատկացումներու, եւ կանոնաւոր հաչուեկչիռ մը ու հանրային դրամի ծախքերուն եւ ընկալագրերուն տեղեկագիր մը պիտի հրատարակուի:

8· Ոչ մէկ պաշտօնեայ տիտղոս պիտի արուի Միացեալ Նահանգներէն, եւ՝ ոչ մէկ անձ՝ որ ոեւէ վճարուած պաշտօնի անունց ներքեւ, պիտի ստանայ, առանց ֆօնկրէսի հաւանութեան, ոեւէ տեսակէ նուէր, թոչակ, պաշտօն, կամ տիտղոս, ոեւէ թագաւորէ, իշխանէ, կամ օտար պետութենէ:

Հատուած 10

1· Ոչ մէկ նահանգ պիտի մտնէ ոեւէ դաչնագրութեան, կինակցութեան, կամ դաչնակցութեան, պիտի տայ արտօնագրեր վնասուց հատուցման, պիտի կարէ դրամ, չրջաբերութեան պիտի հանէ վարկաթուղթեր, պարտքերու վճարման տեսնոսկի կամ արծաթ դրամէն զատ ուրիչ ոեւէ բան պիտի մատուցանէ, պիտի անցընէ ոեւէ իրաւազրկման եւ արիւնապարտման օրինագիծ, յետ արարքի օրէնք, կամ օրէնք մը տկարացնող պայմանագրութեանց պարտաւորութիւնները, կամ պիտի տայ աղնուութեան ոեւէ տիտղոս:

2· Ոչ մէկ նահանգ, առանց ֆօնկրէսի հաւանութեան, պիտի դնէ ոեւէ տուրք կամ հարկ ներածութեանց կամ արտա-

ծուքևանց, իրաց առեալ երբ բացարձակապէս հարկաւոր ըլլայ իր հակողութեան պրկնքնելուն պարծագրութևան համար, եւ նահանգի մը կողմէն ներածութեան եւ արտածութևանց վրայ դրուած բոլոր տուրքերու եւ սակագիններու գուտ հասոյքը պիտի յատկացուի Միացեալ Նահանգներու Գանձին պարծածութեան համար, եւ բոլոր այդպիսի օրէնքներ պիտի ճնշարկուին Քոնկրէսի վերաքննութեան եւ քննրոլին:

3. Ոչ մէկ նահանգ, առանց Քոնկրէսի հաւանութեան, պիտի դնէ ոեւէ տարբերարաժ, պիտի պահէ բանակ կամ նաւատորմ խաղաղութեան ժամանակ, պիտի մտնէ ոեւէ համաձայնութեան կամ դաշինքի ուրիշ մէկ նահանգի հետ, կամ պիտի պատերազմ, իրաց առեալ երբ բացակս ասպատակուի, կամ գոնուի այնպիսի մօտալուտ վտանգի մը մէջ որ յապաղում չվերցներ:

ՅՕԴՈՒԱԾ Բ.

Հատուած 1.

1. Գործադիր իշխանութիւնը պիտի տրուի Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Նախագահի մը: Ան պիտի վարէ իր պաշտօնը չորս տարուան չրջանով, եւ Փոխ-Նախագահին հետ, որոշուած միեւնոյն ժամանակաչրջանով, պիտի ընտրուի հետեւեալ կերպով.

2. Իւրաքանչիւր նահանգ պիտի կարգէ տեղի օրէնսդրութևան գծած եղանակով, այնքան թիւով ընտրողներ որ հաւասար ըլլան նոյն նահանգին Քոնկրէսին ղրկելու իրաւունք ունեցած Ներկայացուցիչներու եւ Ներկայացուցիչներու ամբողջական թիւին, բայց ոչ մէկ Ներկայացուցիչ կամ Ներկայացուցիչ, կամ Միացեալ Նահանգներու ներքեւ վճարուած պաշտօն ունեցող անձ պիտի կարգուի ընտրող:

3. Ընտրողները պիտի գումարուին իրենց պատկան նահանգներու մէջ, եւ դաշտնի քուէարկութեամբ պիտի ընտրեն երկու անձեր, որոնցմէ գոնէ մէկը պէտք չէ նոյն նահանգի րնակիչը ըլլայ իրենց հետ մէկտեղ: Եւ բոլոր քուէարկուած անձերու ե. իւրաքանչիւրին համար քուէներու թիւին ցանկը պիտի չինուի, որ ցանկը պիտի ստորագրեն եւ վաւերացնեն, եւ կնքուած պիտի ղրկեն Միացեալ Նահանգներու կառավարութեան գահին ուղղուած Ներակոյտի Նախագահին: Ներակոյտի Նախագահը՝ իր ներկայութեան

Ներակոյտի եւ Ներկայացուցիչներու Տան պիտի բանայ բոլոր վկայագրերը, եւ այն ատեն քուէները պիտի համրուին: Ամենաձայն թիւով քուէ ստացող անձը պիտի ըլլայ Նախագահ, եթէ այդ թիւը կազմուած ընտրողներու ամբողջ թիւին մեծամասնութիւնը կազմէ. եւ եթէ մէկէ աւելի ըլլան այդպիսի մեծամասնութիւն վայելողներ եւ ունենան հաւասար թիւով քուէ, այն ատեն Ներկայացուցիչներու Տունը անմիջապէս դաշտնի քուէով անոնցմէ մին պիտի ընտրէ Նախագահ, իսկ եթէ ոչ մէկ անձ կը վայելէ մեծամասնութիւն, ցանկին վրայ ամենաբարձր հինգէն նոյն Տունը պիտի ընտրէ Նախագահը նոյն եղանակով: Բայց Նախագահը ընտրելու ատեն քուէները պիտի առնուին նահանգներով, իւրաքանչիւր նահանգի Ներկայացուցիչութիւնը միայն մէկ քուէ ունենալով, այս նպատակի համար օրինաւոր թիւը պիտի բաղկանայ նահանգներու երկու երրորդէն մէկմէկ անդամ կամ անդամներէ, եւ բոլոր նահանգներու մեծամասնութիւնը հարկաւոր պիտի ըլլայ ընտրութևան մը համար: Իւրաքանչիւր պատգամի մէջ, Նախագահին ընտրութեննէն ետք, ընտրողներու քուէէն ամենամեծ թիւը ստացողը պիտի ըլլայ Փոխ-Նախագահը, բայց եթէ երկու կամ աւելի մնան հաւասար քուէ ունեցողներ, Ներակոյտը անոնցմէ պիտի ընտրէ, գաղտնի քուէով, Փոխ-Նախագահը:

4. Քոնկրէսը կրնայ որոշել ընտրողներու ընտրութևան ժամանակը, եւ այն օրը երբ անոնք պիտի քուէարկեն, որ է նոյնը ըլլայ ամբողջ Միացեալ Նահանգներու մէջ:

5. Ոչ մէկ անձ բացի բնածին քաղաքացիէ մը, կամ այս Սահմանադրութևան ընդունելութևան առեն Միացեալ Նահանգներու քաղաքացիէ մը, ընտրելի պիտի ըլլայ Նախագահի պաշտօնին, որ իրեսունըհինգ տարիքին հասած չէ, եւ տասնըչորս տարի Միացեալ Նահանգներու մէջ չէ բնակած:

6. Նախագահի մը իր պաշտօնէ հեռացուելու, կամ անոր մահուան, հրաժարման, կամ իշխանութիւնն ու պարտաւորութիւնները կատարելու անկարողութևան պարագային, նոյնը պիտի փոխանցուի Փոխ-Նախագահին, եւ Քոնկրէսը կրնայ օրէնքով թէ Նախագահի եւ թէ Փոխ-Նախագահի հեռացման, մահուան, հրաժարման կամ անկարողութևան պա-

բագային համար, յայտարարելով թէ ոք պաշտօնեան պիտի դործէ իրեն Նախագահ, եւ այլ պաշտօնեան պիտի դործէ այլ յայտարարութեան համաձայն մինչեւ որ անկարողութիւնը բարւոքի, կամ Նախագահ մը ընտրուի:

7. Նախագահը՝ իր ծառայութիւններուն համար՝ պարբերաբար պիտի ստանայ վարձատրութիւն մը, որ չ պիտի աւելցուի ոչ ալ պիտի պակսեցուի այն շրջանին մէջ որուն համար ընտրուած է, եւ այդ շրջանին չպիտի ստանայ ուրիշ ոեւէ թոշակ Միացեալ Նահանգներէն, կամ անոնց ոեւէ մէկէն:

8. Իր պաշտօնի դործադրութեան մըտնելէ առաջ հետեւեալ երդումը կամ յայտարարութիւնը պիտի ընէ.—

«Հանդիսաւորապէս կերդնում (կամ կը յայտարարեմ) թէ հաւատարմութեամբ պիտի դործադրեմ Միացեալ Նահանգներու Նախագահի պաշտօնը, եւ իմ կարողութեանս սահմանին չափով պիտի պահեմ, պիտի պահպանեմ եւ պիտի պաշտպանեմ Միացեալ Նահանգներու Սահմանադրութիւնը:»

Հատուած 2.

1. Նախագահը պիտի ըլլայ Ընդհանուր Հրամանատարը Միացեալ Նահանգներու բանակին եւ նաւատորմին, եւ զանազան Նահանգներու միլիցիային, երբ Միացեալ Նահանգներու ծառայութեան կոչուի կրնայ դործադիր պաշտօնատուններու իրաքանչիւրին գլխաւոր պաշտօնեային գրաւոր կարծիքը ուղել, անոնց իրաքանչիւրի պաշտօնի պարտականութիւններուն յատուկ ոեւէ խնդրի նկատմամբ, եւ անիրաւունք պիտի ունենայ չնորհելու պատժի յետաձգում եւ ներում Միացեալ Նահանգներու դէմ յանցանքներու համար, բացի ամբաստանութեան տակ դտնուելու պարագային մէջ:

2. Ան իրաւունք պիտի ունենայ, Ծերակոյտի խորհրդով եւ հաւանութեամբ, դաշինքներ կնքելու, պայմանով որ ներկայ Ծերակուտականներու երկու-երրորդը համաձայն են. եւ ան պիտի անուանէ, եւ Ծերակոյտի խորհուրդով ու համաձայնութեամբ պիտի կարդէ դեսպանները, հանրային ուրիշ պաշտօնեաներ եւ հիւպատոսները, ԲարձրագոյնԱտեանի դատաւորները, եւ Միացեալ Նահանգներու բոլոր ուրիշ պաշտօնեաները որոնց կարդը ուրիշ կերպով չէ ճշդուած այստեղ, եւ որ պիտի հաստատուի օրէնքով. բայց Քոնկրէսը իր յարմար դատած ստորադաս պաշտօնեաներու կարդումը օրէնքով կրնայ յանձնել միմիայն Նախագահին, դատարաններուն, կամ պաշտօնատարներու դլխաւորներուն:

3. Նախագահը իրաւունք պիտի ունենայ լեցնելու բոլոր այն թափուր պաշտօնները որ կը պատահին Ծերակոյտի արձակուրդի ատեն, տալով պաշտօններ որ պիտի աւարտին իրենց յաջորդ նիստին վերջը:

Հատուած 3.

Ատեն ատեն Քոնկրէսին տեղեկութիւն պիտի տայ Միութեան վիճակին նկատմամբ, եւ անոր նկատառութեան յանձնել այնպիսի միջոցներ որ ինք անհրաժեշտ կը դատէ եւ պատշաճ: Կրնայ, արտակարդ պարագաներուն, կոչել երկու Տուներն ալ, կամ անոնցմէ ոեւէ մէկը, եւ իրարու մէջ անհամաձայնութեան պատճառն, կրնայ անոնց նիստը վաղել, այնքան ժամանակով որ ինք յարմար կը դատէ: Ան պիտի ընդունի դեսպաններ եւ ուրիշ դիւանագիտական ներկայացուցիչներ. հոդ պիտի տանի որ օրէնքները հաւատարմութեամբ դործադրուին, եւ իշխանութիւն տայ Միացեալ Նահանգներու բոլոր պաշտօնեաներուն:

Հատուած 4.

Նախագահը, փոխ-Նախագահը եւ Միացեալ Նահանգներու բոլոր քաղաքային պաշտօնեաները պիտի հեռացուին պաշտօնէն եթէ ամբաստանուին եւ դատապարտուին մատնութեան, կաշառքի, կամ ուրիշ ծանր յանցանքներու եւ վատ ընթացքի համար:

ԾՕԴՈՒԱԾ Գ.

Հատուած 1.

Միացեալ Նահանգներու արդարադատական իրաւունքը պիտի տրուի մէկ ԲարձրագոյնԱտեանի, եւ այնպիսի ստորադասատեաններու, որ Քոնկրէսը կրնայ ատեն ատեն տնօրինել եւ հաստատել: Թէ Բարձրագոյն Ատեանի եւ թէ ստորադաս ատեաններու դատաւորները իրենց պաշտօնը պիտի վարեն բարի վարուց տեւողութեամբ, եւ՝ որոշուած ատեններ՝ պիտի ստանան իրենց ծառայութիւններուն համար վարձատրութիւն մը, որ պիտի չպակսի իրենց պաշտօնակատարութեան տեւողութեամբ:

Հատուած 2.

1. Արդարադատական իրաւասութիւնը

սիւտի տարածուի բոլոր այն խնդիրներուն վրայ, օրէնքի եւ արդարութեան սահմաններուն մէջ, որ կը ձգտին այս Սահմանադրութեան, Միացեալ Նահանգներու օրէնքներուն եւ անոնց իշխանութեամբ կատարուած կամ կատարուելիք դաշնագրութեանց ներքեւ, բոլոր այն խնդիրները որ կապ ունին դեսպաններու, հիւպատոսներու եւ հիւպատոսներու հետ: Ծովակալութեան եւ նաւային իրաւասութեան բոլոր խնդիրներուն, այն հակառակութիւններուն վրայ՝ որոնց մէկ կողմը կը նեղկայացնեն Միացեալ Նահանգները, կը տիրեն երկու կամ աւելի նահանգներու միջեւ, կամ նահանգի մը եւ ուրիշ նահանգի քաղաքացիներուն միջեւ, եւ կամ տարբեր նահանգներու քաղաքացիներուն միջեւ, միեւնոյն նահանգի քաղաքացիներուն միջեւ, որ կը վիճին տարբեր նահանգներու փոխանցումներու տակ ղռնուող հողերու վրայ, եւ նահանգի մը, կամ անոր քաղաքացիներուն եւ օտար պետութիւններու քաղաքացիներու, կամ հպատակներու միջեւ:

2. Բոլոր այն խնդիրներուն մէջ՝ որ կապ ունին դեսպաններու, հիւպատոսներու, եւ բոլոր անոնց մէջ, ուր նահանգ մը մէկ կողմը կը ներկայացնէ, բարձրագոյն Ատեանը պիտի ունենայ սկզբնական արդարադատութիւն, իսկ վերաքննութեան արդարադատութիւն նախապէս յիշուած բոլոր միւս խնդիրներուն մէջ, թէ օրէնքի եւ թէ իրողութեան յատուկ, այնպիսի բացառութիւններով եւ այնպիսի կարգադրութիւններու ներքեւ որ Քոնկրէսը կրնայ տնօրինել:

3. Բոլոր ոճիրներու դատավարութիւնը, բայց իմպիչմընթ պատճառներու համար պատասխանութեան պարագաները, պիտի կատարուի երդուեալներով, եւ այդպիսի դատավարութիւնը տեղի պիտի ունենայ այն նահանգի մէջ ուր այդ ոճիրները գործուած են. բայց երբ ոեւէ նահանգի մէջ գործուած չըլլան, դատավարութիւնը տեղի պիտի ունենայ այնպիսի տեղ կամ տեղեր, որ Քոնկրէսը կրնայ օրէնքով տնօրինած ըլլալ:

Հատուած 3.

1. Միացեալ Նահանգներու դէմ դրկական յանցանքը պիտի կայանայ միայն անոնց դէմ պատերազմ բնելէ, կամ անոնց թշնամիներուն յարելէ՝ օգնութիւն տալով եւ թիկունք դառնալով վերջիններուն: Ոչ մէկ անձ պիտի դատապարտուի դրկական յանցանքով առանց վկայութեան երկան վկաներու՝ այդ քաջայայտ գործի նկատմամբ՝ կամ առանց խոստովանութեան բաց ատեանի առջեւ:

2. Քոնկրէսը իրաւունք պիտի ունենայ դրկական յանցանքի պատիժը յայտարարելու, բայց դրկական յանցանքի աղարտը արեան ապականութիւն, կամ իրաւազրկութիւն չպիտի դառնայ բացի աղարտեալ անձի կեանքի ընթացքի ատեն:

ՅՕԴՈՒԱԾ Դ.

Հատուած 1.

Իւրաքանչիւր նահանգի մէջ կատարեալ հաւատք եւ արժէք պիտի ընծայուի ուրիշ նահանգի հանրային ակտերուն, արձանագրութեան, եւ դատական գործադրութիւններուն: Եւ Քոնկրէսը կրնայ ընդհանուր օրէնքներով ճշդել այն եղանակը որով պիտի ստուգուին՝ այդպիսի ակտեր, արձանագրութիւններ, գործադրութիւններ եւ անոնց ուժը:

Հատուած 2.

1. Իւրաքանչիւր նահանգի քաղաքացիները զանազան նահանգներու մէջ պիտի վայելեն անոնց քաղաքացիներուն բոլոր առանձնաշնորհումները եւ ազատութիւնները:

2. Ոեւէ նահանգի մէջ դրկական յանցանքով, դաւաճանութեամբ, կամ ուրիշ ոճիրով ամբաստանուած անձը՝ որ արդարութենէն փախչի եւ գտնուի ուրիշ մէկ նահանգի մէջ՝ պիտի յանձնուի անոր փախած նահանգի գործադիր իշխանութեան պահանջով, փոխադրուելու համար այն նահանգը, որ ոճիրի դատաստանը ունի:

3. Ոչ մէկ անձ՝ որ նահանգի մը մէջ անոր օրէնքներով ծառայութեան կամ աշխատութեան մէջ կը մնայ, ուրիշ նահանգ մը փախչելով, այս վերջինի ոեւէ օրէնքի կամ կանոնի հետեւանքով, պիտի արձակուի այդպիսի ծառայութենէ կամ աշխատութենէ, այլ պիտի յանձնուի պահանջով այն անհատին որուն այդպիսի ծառայութիւն կամ աշխատանք կը պատկանի:

Հատուած 3.

1. Նոր նահանգներ կրնան ընդունուիլ Քոնկրէսի կողմէ այս Միութեան մէջ, բայց նոր նահանգ չպիտի կազմուի կամ

հաստատուի ուրիչ նահանգի իրաւասութեան սահմանին մէջ, ոչ ալ ունէ նահանգ պիտի կարմուի միութեամբ երկու կամ աւելի նահանգներու, կամ նահանգներու մասերուն, առանց չահունէ նահանգներու օրէնսդրութիւններու, ինչպէս նաեւ Քոնկրէսի հաւանութեան:

2. Քոնկրէսը իրաւունք պիտի ունենայ փոխանցելու կամ հարկ եղած կտրդադրութիւնները ընելու Միացեալ Նահանգներու պատկանող հողամասերու կամ ունվականութեան նկատմամբ. եւ այս Սահմանադրութեան մէջ ոչ մէկ բան պիտի կազմուի այնպէս՝ որ նախապաշարում առաջ բերէ Միացեալ Նահանգներու կամ ունէ մասնաւոր նահանգի պահանջներու նկատմամբ:

Յօդուած 4.

Միացեալ Նահանգները պիտի երաշխաւորեն այս Միութեան մէջ ամէն նահանգին հանրապետական ձեւի կառավարութիւն մը, եւ պիտի պաշտպանէ անոնցմէ իւրաքանչիւրը ապստամբութեան դէմ եւ օրէնսդրութեան կամ գործադիրի (երբ օրէնսդրութիւնը չկրնար նիստի կոչուիլ) դիմումին վրայ առտնին բռնութեան դէմ:

Յօդուած 5.

Քոնկրէսը այս Սահմանադրութեան համար բարեփոխութիւններ պիտի առաջարկէ, երբ որ երկու Տուներու երկու-երրորդը կարեւոր նկատէ, կամ նահանգներու երկու-երրորդին օրէնսդրական մարմիններու դիմումին վրայ համաժողով մը պիտի հրաւիրէ առաջարկելու համար բարեփոխութիւններ, որ՝ մէկ կամ մի՛ պարագայի մէջ՝ բոլոր առումներով եւ նպատակներով ուժ պիտի առնան իբրեւ մաս այս Սահմանադրութեան, երբ վաւերացուին նահանգներու երեք-չորրորդի օրէնսդրութիւններէն, կամ անոնց երեք-չորրորդի մէջ համաժողովներէն, նայելով թէ վաւերացումի որ եղանակը առաջարկուած է Քոնկրէսի կողմէն. պայմանով որ ոչ մէկ բարեփոխութիւն որ կրնայ հազար ութը հարիւր ութէն առաջ ընել ունէ կերպով ազդէ առաջին չորս ու ածին իններորդ հատուածի առաջին եւ չորրորդ պարբերութիւններուն վրայ. եւ թէ ոչ մէկ նահանգ, առանց իր հաւանութեան, պիտի զրկուի իր հաւասար քուէարկութենէն Սենատին մէջ:

ՅՕԴՈՒԱԾ 6.

1. Այս Սահմանադրութեան որդեգրումէն առաջ բոլոր պարտքերը եւ առանձնաւած յանձնառութիւնները այնքան վաւերական պիտի ըլլան Միացեալ Նահանգներու դէմ՝ այս Սահմանադրութեան ներքեւ՝ որքան դաշնակցութեան ներքեւ:

2. Այս Սահմանադրութիւնը, եւ անոր հետեւութեամբը Միացեալ Նահանգներու օրէնքները, Միացեալ Նահանգներու իշխանութեան ներքեւ կատարուած կամ կատարուելիք բոլոր դաշնագրութիւնները երկրին գերագոյն օրէնքը պիտի ըլլան, եւ իւրաքանչիւր նահանգի դատաւորները անոր կապուած պիտի ըլլան, առանց միութեան կամ օրէնքներու մէջ ունէ հակառակ արգելքի:

3. Կանխայիշուած Ներկայացուցիչները եւ Ներկայացուցիչները եւ բոլոր նահանգներու օրէնսդրական մարմիններու անդամները, եւ բոլոր գործադիր եւ դատական պաշտօնեաները թէ Միացեալ Նահանգներու եւ թէ զանազան նահանգներու, երդումով կամ հաստատումով պարտաւոր պիտի ըլլան պաշտպանելու այս Սահմանադրութիւնը, բայց ոչ մէկ կրօնական ձեւ պիտի պահանջուի իբրեւ յարմարութիւն ունէ պաշտօնի Միացեալ Նահանգներու ներքեւ:

ՅՕԴՈՒԱԾ 7.

Ինը նահանգներու համաժողովներու վաւերացումը բաւական պիտի ըլլայ այս Սահմանադրութիւնը հաստատելու վաւերացնող նահանգներու մէջեւ:

Ընդունուած Համաժողովի մէջ ներկայ եղող նահանգներու միաձայն հաւանութեամբ, տասներեքերորդ օր Սեպտեմբերի, յամի Տեառն մերոյ 1787, եւ տասնը երկուերրորդ տարի անկախութեան Միացեալ Նահանգներու.

Ի վկայութիւն ամին աստ ստորագրեցինք մեր անուններր:

ՁՕՐՁ ՈՈՒԱՇԻՆԿԹՐՆ, Նախագահ եւ Պատգամաւոր Վիրճինիայէն:

ՆԻՒ ՀԷՄՇԻՐ—ՃԱՆ ԼԷՆԿՏՐՆ, ՆիթլԸս Կիլմըն:

ՄԷՍԷՉուսեց—Նաթանիէլ Կօրհամ, Րուֆուս Քինկ:

ԳաՒԷքիճըդ—Ուիլիըմ Սամուէլ Ճանսըն, Րօճըր Շէրմըն:

Նիւ Եորք—Ալեքսանդր Հէմիլթըն։

Նիւ Ճըրզի—Ուիլեըմ Լիվինկսթըն, Ուիլեըմ Փէթըրսըն, Տէյվիտ Պրէրլի, Ճոնըթըն Տէյթըն։

Փէնսիլվանիա—Ֆ. Ֆրէնքլին, Թոմըս Ֆիթսիմընս, Թոմըս Միֆլին, Ճէյրըտ Ինկըրսօլ, Բապթ. Մօրիս, Ճէյմս Ուիլսըն, Ճօրճ Գլայմըր, Կուվէրնըր Մօրրիս

Տելէուէյր—Ճօրճ Րէտ, Րիչըրտ Պէսէտ, Կըննինկ Պէտֆըրտ կրտսեր, Ճ. Պրում, Ճոն Տիքինսըն։

Մէրիլէնտ—Ճէյմս Մէքհէնրի, Տէնիըլ Ֆրէրօլ, Տէնիէլ Ճէնիֆըր։

Վըրճինիա—Ճոն Պլէյր, Ճէյմս Մէտիսըն կրտսեր։

Նորթ Քէրօլայնա—Ուիլեըմ Պլաունթ, Հիւ Ուիլեըմսըն, Րիչ'ըրտ Տապս Սփէյթ։

Սաութ Քէրօլայնա—Ճ. Րութլէճ, Ջարլզ Փինքնի, Ջաբլզ Ֆօթհավըրթ Փինքնի, Փիրս Պըթլըր։

Ճօրճիա—Ուիլեըմ Ֆի, Աբր. Պալտուին։

Վ. Կայլմ, ՈՒԻԼԵՐՄ ՃԻՐՄՐՆ.
Քարտուղար

ԲԱՐԵՓՈԽՈՒՄՆԵՐ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳԱՑ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Ցօդուած Ա.—Ժ., առաջարկուեցան Ա-ռաջին Ֆօնկրէսի Առաջին նստին մէջ, որ տեղի ունեցաւ Նիւ Եորք քաղաքի մէջ Զորեքշաբթի, Մարտ 4, 1789ին, եւ որդեգրուեցան Նահանգներու պէտք եղած քուով։ Բնագիր տասը բարեփոխութիւններու սկիզբը հետեւեալ նախաբանը եւ որոշումը կար։

«Կարգ մը Նահանգներու պատգամաժողովները՝ Սահմանադրութիւնը որդեգրելու ատեն՝ փափաք յայտնած ըլլալով, որ նոր յայտարարութիւններ եւ սահմանող նախադասութիւններ աւելցուին, որպէսզի սխալ մեկնումներու եւ իշխանութեան ղեղծումի առջեւը առնուի, նաեւ հանդէպ կառավարութեան հանրային վստահութեան հիմքը ընդարձակելն լաւագոյն եւս պիտի ապահովէ իր հաստատութեան քարերուր նպատակները.

«Կ'որոշուի Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Ծերակոյտի եւ Ներկայացուցիչներու Տան կողմէն, հաւաքուած Ֆօնկրէսի երկու տուներու երկու-երրորդի գործակցութեամբ, որ յաջորդ յօդուածները առաջարկուի բազկացուցիչ Նահանգներու օրէնսդրութիւններուն՝ իրրեւ բարեփոխութիւն Միացեալ Նահանգներու Սահմանադրութեան։ Երբ այդ յօդուածներու ամբողջը կամ ոեւէ մէկ մասը որ վաւերացուի յիշեալ օրէնսդրութեանց երեք-չորրորդէն ի զօրու պիտի ըլլան իրրեւ մաս յիշեալ Սահմանադրութեան, այսինքն,»

ՏԱՍԸ ՍԿԶԲՆԱԿԱՆ ԲԱՐԵՓՈԽՈՒՄՆԵՐԸ

(Վաւերացուած Դեկտ. 15, 1791)

ՅՕԴՈՒԱԾ Ա.

Ֆօնկրէսը օրէնք չպիտի դնէ յարգելու կրօնքի մը հաստատումը, կամ արգիլելու, անոր ազատ դործադրութիւնը. կամ յապաւելու խօսքի կամ մամուլի ազատութիւնը, կամ ժողովուրդի խաղաղ հաւաքուելու եւ ցաւերու դարմանումին համար կառավարութեան հանրապիր ուղղելու իրաւունքը։

ՅՕԴՈՒԱԾ Բ.

Լաւ կանոնաւորուած Միլիցիա մը ազատ պետութեան մը ապահովութեանը անհրաժեշտ ըլլալով՝ ժողովուրդին զէնք պահելու եւ կրելու իրաւունքը չպիտի խափանուի։

ՅՕԴՈՒԱԾ Գ.

Ոչ մէկ զինուոր, խաղաղութեան ատեն, պիտի պատսպարուի ոեւէ տան մէջ, առանց տիրոջ հաւանութեանը, ոչ ալ պատերազմի ատեն, այլ օրէնքէ գծուած եղանակով մը։

ՅՕԴՈՒԱԾ Դ.

Ժողովուրդի իրաւունքը իրենց անձի, տունի, թուղթի եւ ինչքի ապահովութեան համար՝ ընդդէմ անբանաւոր խուզարկութիւններու եւ գրաւումներու, չպիտի բռնաբարուի, եւ բանտարկութեան հրամանագիր չպիտի հանուի, բացի հաւանական պատճառի մը վրայ, որ պէտք է երդումով կամ յայտարարութեամբ հաստատուած ըլլայ, եւ մասնաւորապէս պէտք է նկարագրուի խուզարկուելիք տեղը եւ բռնելիք անձերը կամ ինչքերը։

ՅՕԴՈՒԱԾ Ե.

Ոչ մէկ անձ պատասխանատու պիտի բռնուի մահացու, կամ ուրիշ անուանարկ ոճիրի մը համար, առանց երդուեալներու ժողովի ամբաստանագիրի, բացի այն խնդիրներու ատեն որ կը ծագին ցամաքային կամ նաւային ուժերու, կամ միլիցիայի մէջ, երբ պատերազմի կամ հանրային վտանգի պահուն գործօն ծառայութեան մէջ գտնուի. ոչ ալ ուրէք անձ ենթակայ պիտի ըլլայ, մէկուն յանցանքի համար, երկու անգամ կեանքի կամ մարմնական վտանգի մէջ դրուելու, ոչ ալ պիտի ստիպուի ուրէք եղեռնական գործի մէջ ինքզինքի դէմ վկայ մը ըլլալու, ոչ ալ պիտի զրկուի կեանքէ, ազատութենէ, կամ սեփականութենէ, առանց օրէնքի պատշաճ գործառնութեան. ոչ ալ մասնաւոր սեփականութիւնը պիտի առնուի հանրային գործածութեան համար, առանց արդար հատուցումի:

ՅՕԴՈՒԱԾ Զ.

Բոլոր եղեռնական գործերու մէջ ամբաստանուածը պիտի վայելէ իրաւունք արագ եւ հրապարակային դատավարութեան՝ անկողմնակալ, երդուեալներու կողմէն այն նահանգի եւ վիճակի, որուն մէջ ոճիրը գործուած, եւ այդ վիճակը կանխաւ ստուգուած ըլլայ օրէնքէն, եւ դէմ դիմաց գալու իրեն դէմ եղող վկաներուն հետ, ունենալու հարկադրիչ ընթացք ինպատա իրեն վկաներ գտնելու, եւ իր պաշտպանութեան համար ունենալու փաստաբանի օգնութիւն:

ՅՕԴՈՒԱԾ Է.

Սովորական օրէնքի գործերու մէջ, ուր վէճի արժէքը քսան տալէրը անցնի, երդուեալներու կողմէ դատուելու իրաւունքը պիտի պահուի, եւ երդուեալներու ժողովով մը գատուած ոչ մէկ իրողութիւն պիտի վերաքննուի Միացեալ Նահանգներու ուրէք ատեանին մէջ՝ սովորական օրէնքի կանոններէն տարբեր ձեւով:

ՅՕԴՈՒԱԾ Ը.

Չափազանց երաշխաւին չպիտի պահանջուի, ոչ ալ չափազանց տուգանքներ պիտի դրուին, եւ ոչ ալ անդութ եւ անսովոր պատիժներ պիտի դրուին:

ՅՕԴՈՒԱԾ Թ.

Սահմանադրութեան մէջ որոշ իրաւունքներու թուումը չպիտի մեկնուի ժողովուրդիս ունեցած ուրիշ իրաւունքները մերժելու կամ անոնց արժէքը կոտրելու:

ՅՕԴՈՒԱԾ Ժ.

Սահմանադրութեամբ Միացեալ Նահանգներու չտրուած կամ նահանգներու չարգիլուած իրաւունքները վերապահուած են բոլոր նահանգներուն կամ ժողովուրդին:

ՅՕԴՈՒԱԾ ԺԱ.(*)

Միացեալ Նահանգներու դատական իրաւունքը չպիտի մեկնուի ընդարձակելու օրինքի եւ արդարութեան ուէք դատ, որ սկսած կամ առաջ տարուած ըլլայ Միացեալ Նահանգներէն մէկուն դէմ ուրիշ նահանգի մը քաղաքացիներէն, կամ ուէք ուրիշ օտար պետութեան քաղաքացիներէն կամ հպատակներէն:

ՅՕԴՈՒԱԾ ԺԲ.(1)

*Ընտրողները պիտի հաւաքուին իրենց յատուկ նահանգներուն մէջ եւ քանի քուէարկութեամբ քուէ պիտի տան նախագահի եւ Փոխ-նախագահի համար, որոնցմէ մին դոնէ իրենց հետ միեւնոյն նահանգի քնակիչը պէտք չէ ըլլայ: Պիտի անուանեն իրենց գաղտնի քուէի մէջ որ անձը որ կ'ընտրեն նախագահ, եւ գատ քուէով այն անձը որ կ'ընտրեն Փոխ-նախագահ, եւ գատ ցանկեր պիտի չինեն բոլոր այն անձերու որ քուէարկուած են իրրեւ նախագահ, եւ բոլոր այն անձերու որ քուէարկուած են իրրեւ Փոխ-նախագահ, եւ իրաքանչիւրի քուէներուն քիւին ցանկերը, այդ ցանկերը որոնք պիտի ստորագրեն եւ վաւերացնեն, եւ պիտի փոխանցեն կնքուած Միացեալ Նահանգներու կառավարութեան դաշին, ուղղուած Ներկայացուցչական Տան Նախագահին.— Ներկայացուցչական Տան Նախագահը՝ Ներկայացուցչական Տան ներկայացուցչական Տան անդամներուն պիտի բանայ բոլոր վկայականները, եւ այն ատեն քուէները պիտի հաշուին,— իրեն նախագահ ամենամեծ քիւով քուէ ստացող անձը նախագահ պիտի ըլլայ, եթէ այդ քիւը կազմէ բոլոր ընտրողներու մեծամասնութիւնը կազմէ. եւ եթէ ոչ մէկ անձ այդպիսի մեծամասնութիւն ունի, այն ատեն ցանկին վրայ իրեն նախագահ ընտրուած ամենաշատ քիւ ունեցող անձերէն՝ ոչ աւելի քան երեք՝ ներկայացուցիչներու Տունը անմիջապէս պատանի քուէով պիտի ընտրէ նախագահ: Բայց նախագահը ընտրելու ատեն, քուէները հաշուողի պիտի ատեն, իւրաքանչիւր նահանգի ներկայացուցչութիւնը միայն մէկ քուէ ունենալով, այս նպատակի համար օրինաւոր քիւը պիտի կազմեն նահանգներու երկու-երրորդ մը մէկ անդամէ կամ անդամներէ, եւ ամբողջ նահանգներու մեծամասնութիւնը անհրաժեշտ պիտի ըլլայ ընտրութեան համար: Եւ եթէ Ներկայացուցիչներու

Տուն Նախագահ մը չընտրուի — երբոր այդ իրաւունքը իրենց վիճակի՝ մինչեւ յաջորդ Մարտի չորրորդ օրը, այն ատեն Փոխ-Նախագահը պիտի գործէ իբրեւ Նախագահ, ինչպէս Նախագահի մահուան կամ Սահմանադրական ուրիշ անկարողութեան մը պարագային: Իսկ Փոխ-Նախագահ ամէնէն շատ քուէ ունեցող անձը պիտի ըլլայ Փոխ-Նախագահ, եթէ այդ թիւը կարգուած բոլոր ընտրողներու մեծամասնութիւնը կազմէ, եւ եթէ ոեւէ անձ չունի մեծամասնութիւն, այն ատեն ցանկի ամէնաշատ քուէ ունեցող երկուքէն Ներկայացուցիչները պիտի ընտրէ Փոխ-Նախագահը, այս նպատակին համար օրինական թիւը պիտի կազմուի Ներկայացուցիչներու ամբողջ թիւին երկու-երրորդէն, եւ ամբողջ թիւին մեծամասնութիւն մը անհրաժեշտ պիտի ըլլայ ընտրելու: Բայց ոչ մէկ անձ՝ Սահմանադրականօրէն անընտրելի Միացեալ Նահանգներու Նախագահական պաշտօնին, ընտրելի պիտի ըլլայ Փոխ-Նախագահի պաշտօնին:

ՑՕԴՈՒԱԾ ԺԳ. (2)

1. Միացեալ Նահանգներու կամ անոնց իրաւասութեան ննթակայ ոեւէ վայրի մէջ գոյութիւն չպիտի ուննայ ոչ գերութիւն ոչ ալ բռնի ծառայութիւն, իրաց առնալ իրբեւ պատիժ ոճիրի մը համար, որով անհատը օրինաւորապէս դատապարտուած ըլլայ:

2. Քոնկրէսը իրաւասութիւն պիտի ուննայ այս յօդուածը հարկադրելու յատուկ օրէնսդրութեամբ:

ՑՕԴՈՒԱԾ ԺԴ. (2)

1. Միացեալ Նահանգներու մէջ ծնած կամ անոնց քաղաքացիութիւնը որդեգրած եւ անոնց իրաւասութեանց տակ գտնուող բոլոր անձերը քաղաքացիներ են Միացեալ Նահանգներու եւ այն նահանգի ուր կը բնակին: Ոչ մէկ նահանգ պիտի ստեղծէ կամ հարկադրէ ոեւէ օրէնք որ կրճատէ Միացեալ Նահանգներու քաղաքացիներուն իրաւունքներն ու առանձնաշնորհումները. ոչ ալ ոեւէ նահանգ պիտի զրկէ ոեւէ անձ իր կեանքէն, ազատութենէն, կամ սեփականութենէն, առանց օրէնքի պատշաճ գործառնութեան, ոչ ալ պիտի մերժէ իր իրաւասութեան տակ գտնուող ոեւէ անձի՝ օրէնքի հաւասար պաշտպանութիւնը:

2. Ներկայացուցիչները պիտի բաշխուին նահանգներու մէջեն իրենց իւրաքանչիւրի Միւին համաձայն, հաշուելով իւրաքանչիւր նահանգի մէջ անհատներու ամբողջ Թիւը, բացի ապահարկ Հնդիկներէ, Բայց երբ ոեւէ ընտրութեան առեն՝ Միացեալ [illegible] հին եւ Փոխ-Նախագահին, Քոնկրէսի Ներկայացուցիչներու, նահանգի մը գործադիր եւ դատական պաշտօնեաներու ընտրողներ ընտրելու համար, քուէի իրաւունքը մերժուի այդ նահանգի ոեւէ արու բնակիչներու, որ քսանը մէկ տարեկան են եւ Միացեալ Նահանգներու քաղաքացի կամ ոեւէ կերպով կրճատուի, բացի ապստամբութեան մասնակցելու կամ ուրիշ ոճիրի պատճառով, այդ նահանգի Ներկայացուցչութեան հիմունքը պիտի վերածուի այն համեմատութեան, որ այդպիսի արու քաղաքացիներուն Թիւը համեմատի նոյն նահանգի մէջ քսանը մէկ տարեկան արու քաղաքացիներու ամբողջ Թիւին:

3. Քոնկրէսի մէջ Մերակուտական կամ Ներկայացուցիչ կամ Նախագահի եւ Փոխ Նախագահի ընտրող պիտի ըլլայ Միացեալ Նահանգներու Ներքեւ, կամ ոեւէ Նահանգի Ներքեւ, քաղաքային կամ զինուորական ոեւէ պաշտօն չպիտի ուննայ ոմն որ՝ նախապէս երդմնած ըլլալով, իրբեւ Քոնկրէսի անդամ, կամ իրբեւ Միացեալ Նահանգներու պաշտօնեայ, կամ իրբեւ ոեւէ Նահանգի օրէնսդրութեան անդամ, կամ իրբեւ ոեւէ Նահանգի գործադիր կամ դատական պաշտօնեայ, պաշտպանելու Միացեալ Նահանգներու Սահմանադրութիւնը, ապստամբութեան կամ բմբոստութեան մէջ մտնէ անոր դէմ, եւ կամ օգնութիւն կամ դիւրութիւն տայ անոր թշնամիներուն: Բայց Քոնկրէսը կրնայ, իւրաքանչիւր Տան երկու-երրորդի քուէով, վերցնել այդպիսի անկարողութիւն մը:

4. Պնդրոյ առարկայ չպիտի ըլլայ Միացեալ Նահանգներու օրէնքով հաստատուած հանրային պարտքին վաւերականութիւնը, նաեւ այն պարտքին՝ որ, կատարուած է ապստամբութիւն կամ բմբոստութիւն նուաճելու ծառայութիւններու համար հանդուրժողներու եւ նուէրներու վճարումով: Բայց ոչ Միացեալ Նահանգները ոչ ալ ոեւէ Նահանգ յանձն պիտի առնեն կամ պիտի վճարեն ոեւէ պարտք կամ պարտաւորութիւն որ

կատարուած է Միացեալ Նահանգներու պէտ ապաստամբութեան կամ բմբոստութեան օգնելով, կամ ունի պահանջ ունէ պերմի ապատարկութեան կամ կրնուտին համար. բայց բոլոր այդպիսի պարտքեր, պարտաւորութիւններ, եւ պահանջներ ապօրինի եւ չեղեալ պիտի նկատուին:

5. Քոնկրէսը իրաւունք պիտի ունենայ հարկադրելու, պատշաճ օրէնսդրութիւնով, այս յօդուածի տրամադրութիւնները:

ՅՕԴՈՒԱԾ ԺԴ.(4)

1. Միացեալ Նահանգներու քաղաքացիներն քուէի իրաւունքը չպիտի մերժուի կամ կրճատուի Միացեալ Նահանգներու կամ ունէ Նահանգի կողմէն ցեղի, գոյնի, կամ ծառայութեան նախկին պայմանի պատճառով:

2. Քոնկրէսը իրաւունք պիտի ունենայ հարկադրելու այս յօդուածը պատշաճ օրէնսդրութեամբ:

ՅՕԴՈՒԱԾ ԺԵ.(5)

Քոնկրէսը իրաւասութիւն պիտի ունենայ եկամուտի վրայ, հող չէ թէ ինչ աղբիւրէ, տուրք դնելու եւ հաւաքելու, առանց բաշխելու դանազան նահանգներու միջեւ, եւ առանց նկատի ունենալու ոեւէ մարդահամար կամ թուահամար:

ՅՕԴՈՒԱԾ ԺԶ.(6)

1. Միացեալ Նահանգներու Ներկայացուցչական պիտի բաղկանայ իւրաքանչիւր նահանգի համար երկուքական Ներկայուցիչներէ, ընտրուած պատկան նահանգի ժողովուրդին կողմէ՝ վեց տարուան համար: Իւրաքանչիւր նահանգի ընտրողները պիտի ունենան այն պայմանները՝ որ ունին նահանգային օրէնսդրութեան ամենէն բազմանդամ ժողովի ներկայացուցիչները ընտրելու համար:

2. Եթէ ոեւէ նահանգի Ներկայացուցչի աթոռը թափուր մնայ, նոյն նահանգի օրէնսդիր իշխանութիւնը ընտրութեան արտօնագիր պիտի հանէ՝ թափուր աթոռը լեցնելու համար. հասկընալի է նաեւ որ ոեւէ նահանգի օրէնսդրութիւնը կրնայ իրաւասութիւն տալ իր գործադիր իշխանութեան առժամեայ կերպով մկրը կարգելու, մինչեւ որ ժողովուրդը պարապ տեղը լեցնէ ընտրութեամբ, ինչպէս որ օրէնսդրութիւնը հրահանգէ:

3. Այս բարեփոխութիւնը չպիտի մեկնուի՝ այնպէս որ անոր իրեւ սահմանադրութեան մաս վաւերացումէն առաջ ընտրուած ոեւէ Ներկայացուցչի պատմանաժամին վրայ ոեւէ ազդեցութիւն գործէ:

ՅՕԴՈՒԱԾ ԺԷ.(7)

1. Այս յօդուածի վաւերացումէն տարի մը ետքը ոդեւից ըմպելեաց խմելու նպատակով պատրաստութիւնը, վաճառումը, կամ փոխադրութիւնը, ներածումը եւ արտածումը կ'արգիլուի՝ ըլլայ Միացեալ Նահանգներու մէջ կամ անոր իրաւասութեան ներքեւ գտնուող երկիրներու մէջ,

2. Քոնկրէսը եւ զանազան նահանգները զուգընթաց իրաւասութիւն պիտի ունենան այս յօդուածը կերարկելու պատշաճ օրէնսդրութեամբ:

3. Այս յօդուածը անգործադրելի պիտի ըլլայ մինչեւ որ չվաւերացուի իբրեւ բարեփոխութիւն մը Սահմանադրութեան նահանգներու օրէնսդիր մարմիններու կողմէն, ըստ Սահմանադրութեան տրամադրութեան, եօթը տարուան ընթացքին մէջ՝ սկսեալ Քոնկրէսի կողմէ նահանգներու ենթարկման թուականէն:

ՅՕԴՈՒԱԾ ԺԸ.(8)

1. Միացեալ Նահանգներու քաղաքացիներու քուէարկութեան իրաւունքը սեռի պատճառով չպիտի զլացուի կամ կրճատուի Միացեալ Նահանգներու եւ կամ ոեւէ նահանգի կողմէն:

2. Քոնկրէսը իրաւունք պիտի ունենայ, պատշաճ օրէնսդրութեամբ, իզօրու դնելու այս յօդուածին տրամադրութիւնը:

1865, վաւերացուած Դեկտ. 16. 1865:

(3) Առաջարկուած Քոնկրէսէն Յունիս 16, 1866, վաւերացուած Յուլիս 28, 1868:

(4) Առաջարկուած Քոնկրէսէն Փետր. 26, 1869, վաւերացուած Մարտ 30, 1870:

(5) Առաջարկուած Քոնկրէսէն Յուլիս 12, 1909, վաւերացուած Փետր. 25, 1913:

(6) Առաջարկուած Քոնկրէսէն Մայիս 16, 1912, վաւերացուած Մայիս 31, 1913:

(7) Առաջարկուած Քոնկրէսէն Դեկտ. 18, 1917, վաւերացուած Յունվ. 29, 1919: Գործադրութեան օր, Յունվ. 16, 1920.

(8) Առաջարկուած Քոնկրէսէն Յունիս 4, 1919, վաւերացուած Օգոստ. 26, 1920:

Сказка 1. Чудесный ключ и сын-чудовище

Жили-были в одном городе два брата. Старший был богат, а младший беден. Однажды младший брат пошёл в лес дрова рубить. Вдруг видит: стоит перед ним старик с белой бородой и просит:

— Дай мне напиться, добрый человек!

Достал бедняк свою флягу, напоил старика и спрашивает:

— Куда ты, дедушка, путь держишь?

— Далеко, — отвечает старик. — Иду я в Золотую страну, к Царю Морскому.

Сказка 2. Старик дал бедняку маленький ключик и сказал:

— Когда придёшь в Золотую страну, постучи этим ключиком в ворота. Они сами откроются.

Поблагодарил бедняк старика, взял ключик и пошёл своей дорогой. Шёл он, шёл, видит — стоит перед ним высокая каменная стена, а в стене ворота железные. Постучал он ключиком — ворота и открылись.

Сказка 3. Вошёл бедняк в ворота — видит дворец золотой стоит. Вокруг дворца сад цветёт, а посреди сада фонтан бьёт. Удивился бедняк: никогда такой красоты не видал. Пошёл он по дорожке, видит — навстречу ему Царь Морской идёт.

Царь спрашивает:

— Зачем пришёл, добрый человек?

Рассказал бедняк, что старик его к Царю прислал.

Царь улыбнулся и говорит:

— Хорошо, что ты пришёл. Будешь у меня в саду работать.

Сказка 4. Работает бедняк у Царя Морского. Каждый день в сад выходит, деревья поливает, цветы пересаживает. Царь Морской его не обижает, кормит досыта, одевает хорошо. Только строго-настрого запретил Царь бедняку в один сад заходить — в тот, что за высокой стеной.

Сказка 5. Сказал Царь бедняку:

— Можешь ты в любой сад заходить, кроме одного. Если в тот сад войдёшь — беда тебе будет.

Сказка 1. Чудесный ключ и сын-чудовище

Жили-были в одном городе два брата. Старший был богат, а младший беден. Однажды младший брат пошёл в лес дрова рубить. Вдруг видит: стоит перед ним старик с белой бородой и просит:

— Дай мне напиться, добрый человек!

Достал бедняк свою флягу, напоил старика и спрашивает:

— Куда ты, дедушка, путь держишь?

— Далеко, — отвечает старик. — Иду я в Золотую страну, к Царю Морскому.

Сказка 2. Старик дал бедняку маленький ключик и сказал:

— Когда придёшь в Золотую страну, постучи этим ключиком в ворота. Они сами откроются.

Поблагодарил бедняк старика, взял ключик и пошёл своей дорогой. Шёл он, шёл, видит — стоит перед ним высокая каменная стена, а в стене ворота железные. Постучал он ключиком — ворота и открылись.

Сказка 3. Вошёл бедняк в ворота — видит дворец золотой стоит. Вокруг дворца сад цветёт, а посреди сада фонтан бьёт. Удивился бедняк: никогда такой красоты не видал. Пошёл он по дорожке, видит — навстречу ему Царь Морской идёт.

Царь спрашивает:

— Зачем пришёл, добрый человек?

Рассказал бедняк, что старик его к Царю прислал.

Царь улыбнулся и говорит:

— Хорошо, что ты пришёл. Будешь у меня в саду работать.

Сказка 4. Работает бедняк у Царя Морского. Каждый день в сад выходит, деревья поливает, цветы пересаживает. Царь Морской его не обижает, кормит досыта, одевает хорошо. Только строго-настрого запретил Царь бедняку в один сад заходить — в тот, что за высокой стеной.

Сказка 5. Сказал Царь бедняку:

— Можешь ты в любой сад заходить, кроме одного. Если в тот сад войдёшь — беда тебе будет.

Հատուած 2. Դէպի Միացեալ Նահանգներու որեւէ մէկ Նահանգ, Հողամաս, կամ ստացուածք հարբեցուցիչ ըմպելիներ փոխադրել կամ ներածել, նոյն վայրերուն մէջ զանոնք յանձնելու կամ գործածելու նպատակով, իբր անսաստում տեղւոյն օրէնքներուն, այսու արգիլուած է։

Հատուած 3. Այս յօդուածը անգործադրելի պիտի մնայ մինչեւ որ զանազան Նահանգներու պատգամաւորական ժողովներէն վաւերացուի իբրեւ բարեփոխութիւն մը Սահմանադրութեան, ըստ Սահմանադրութեան տրամադրութեան, Քոնկրէսէն Նահանգներուն նոյնի յղման թուականէն սկսեալ եօթը տարուայ պայմանաժամի ընթացքին։

ՅՕԴՈՒԱԾ ԻԲ. (11)

Հատուած 1. Ոչ մէկ անձ երկու անգամէ աւելի ընտրելի է Նախագահի պաշտօնին, եւ ոչ մէկ անձ որ իբրեւ Նախագահ պաշտօնավարած է, կամ փոխարինող Նախագահ եղած է աւելի քան երկու տարի պաշտօնավարութեան ժամանակաշրջանի մը մէջ որուն համար մէկ այլ անձ ընտրուած էր Նախագահ՝ մէկ անգամէ աւելի ընտրելի է Նախագահի պաշտօնին։ Բայց այս յօդուածը կիրարկելի չէ ոեւէ անձի նկատմամբ որ պաշտօնավարող Նախագահն է երբ այս Յօդուածը Քոնկրէսին կողմէ առաջարկուած է, եւ սոյն յօդուածը պիտի չարգիլէ ոեւէ անձ ըլլայ պաշտօնավարող Նախագահ թէ փոխարինող Նախագահ, այն պաշտօնավարութեան ժամանակաշրջանին որուն ընթացքին այս Յօդուածը գործադրելի կը դառնայ՝ պաշտօնավարելէ իբրեւ Նախագահ կամ իբրեւ փոխարինող Նախագահ նոյն պաշտօնավարութեան ժամանակաշրջանի մնացեալ տեւողութեան համար։

Հատուած 2. Այս յօդուածը անգործադրելի պիտի մնայ մինչեւ որ զանազան Նահանգներու երեք-քառորդի օրէնսդիր մարմիններէն վաւերացուի իբրեւ բարեփոխութիւն մը Սահմանադրութեան, Քոնկրէսէն Նահանգներուն նոյնի յղման թուականէն սկսեալ եօթը տարուայ պայմանաժամի ընթացքին։

ՅՕԴՈՒԱԾ ԻԳ. (12)

Հատուած 1. Տիստրիքթը որ Միացեալ Նահանգներու Կառավարութեան կեդրոնն է, Քոնկրէսի կողմէ տնօրինելի եղանակին համեմատ նշանակելու է.

Որոշ թուով ընտրողներ Նախագահի եւ Փոխ-Նախագահի՝ հաւասար ամբողջական թուին Ծերակուտականներու եւ Ներկայացուցիչներու զոր Տիստրիքթը եթէ Նահանգ եղած ըլլար իրաւասու պիտի ըլլար Քոնկրէսին մէջ ունենալու, բայց ոչ երբեւիցէ աւելի քան նուազագոյն բնակչութիւն ունեցող Նահանգը. ասոնք պիտի միանան Նահանգներէն նշանակուածներուն, սակայն Նախագահի եւ Փոխ-Նախագահի ընտրութեան վերաբերեալ՝ պիտի նկատուին իբր Նահանգի մը կողմէ նշանակուած ընտրողներ. եւ ժողով պիտի կայացնեն Տիստրիքթին մէջ եւ կատարեն նոյն պարտականութիւնները զոր տասներկուերորդ բարեփոխութեան յօդուածը կը տրամադրէ։

Հատուած 2. Քոնկրէսը լիազօրութիւն պիտի ունենայ պատշաճ օրէնսդրութեամբ կիրարկելու այս յօդուածի գործադրումը։

ՅՕԴՈՒԱԾ ԻԴ. (13)

Հատուած 1. Միացեալ Նահանգներու քաղաքացիներու իրաւունքը քուէարկելու որեւէ նախնական կամ այլ ընտրութեան մէջ Նախագահի կամ Փոխ-Նախագահի համար, Նախագահի կամ Փոխ-Նախագահի ընտրողներու համար, կամ Քոնկրէսի մէջ Ծերակուտականի կամ Ներկայացուցիչի համար, պիտի չզլացուի կամ չկրճատուի Միացեալ Նահանգներուն կողմէ կամ որեւէ Նահանգի կողմէ պատճառ ունենալով որեւէ գլխահարկ կամ այլ տուրք վճարելու թերացումը։

Հատուած 2. Քոնկրէսը լիազօրութիւն պիտի ունենայ պատշաճ օրէնսդրութեամբ կիրարկելու այս յօդուածի գործադրումը։

ՅՕԴՈՒԱԾ ԻԵ. (14)

Հատուած 1. Նախագահին պաշտօնէ հեռացման կամ անոր մահուան կամ հրաժարման պարագային, Փոխ-Նախագահը պիտի ըլլայ Նախագահ։

Հատուած 2. Երբ Փոխ-Նախագահի պաշտօնը թափուր ըլլայ, Նախագահը պիտի անուանէ Փոխ-Նախագահ մը որ պաշտօնը պիտի ստանձնէ վաւերացուելէ ետք Քոնկրէսի զոյգ Տուներու մեծամասնութեան քուէով։

Հատուած 3. Երբ Նախագահը իր գրաւոր յայտարարութեամբ հաղորդէ Ծերակոյտի առժամեայ Նախագահին եւ Ներկայացուցիչներու Տան Ատենապետին թէ ինք անկարող է կատարելու իր պաշտօնի լիազօրութիւնները եւ պարտականութիւնները, եւ մինչեւ որ հակառակ իմաստով մէկ գրաւոր յայտարարութիւն հաղորդէ անոնց, նոյն լիազօրութիւնները եւ պարտականութիւնները պիտի ստանձնէ Փոխ-Նախագահը՝ Փոխարինող Նախագահի հանգամանքով։

Հատուած 4. Երբ Փոխ-Նախագահը եւ մեծամասնութիւն մը գլխաւոր պաշտօնատարներու՝ ըլլայ գործադիր իշխանութեան բաժանմունքներէն թէ Քոնկրէսի կողմէ օրէնքով տրամադրուած որեւէ այլ մարմնէ, իրենց գրաւոր յայտարարութեամբ հաղորդեն Ծերակոյտի առժամեայ Նախագահին եւ Ներկայացուցիչներու Տան Ատենապետին թէ Նախագահը անկարող է կատարելու իր պաշտօնի լիազօրութիւնները եւ պարտականութիւնները, Փոխ-Նախագահը իսկոյն պիտի ստանձնէ Նախագահի պաշտօնի լիազօրութիւնները եւ պարտականութիւնները՝ Փոխարինող Նախագահի հանգամանքով։

Որմէ ետք, երբ Նախագահը իր գրաւոր յայտարարութեամբ հաղորդէ Ծերակոյտի առժամեայ Նախագահին եւ Ներկայացուցիչներու Տան Ատենապետին թէ անկարողութենէ զերծ է, ան պիտի վերստանձնէ իր պաշտօնի լիազօրութիւնները եւ պարտականութիւնները բացի եթէ Փոխ-Նախագահը եւ մեծամասնութիւն մը գլխաւոր պաշտօնատարներու՝ ըլլայ գործադիր իշխանութեան բաժանմունքէն թէ Քոնկրէսի կողմէ օրէնքով տրամադրուած որեւէ այլ մարմնէ, իրենց գրաւոր յայտարարութեամբ

ՀՈԴՎԱԾՔ ԹՂ. (15)

Հատված 1. Միացնել հաշվարկները ստորև նշված աղյուսակներում ըստ տարիների ընդհանուր գումարները հիմնական միջոցների խմբերի և ենթախմբերի համար:

Հատված 2. Անկիսեալ լիաբոդրիչ միասին գումարած 2 տոկոսի չափով ամսական ներկայացնել ստորագրված ընդհանուր պարտքի մասին տեղեկանք՝ նշելով, թե ինչպես է այդ պարտքը ներկայացվել ֆինանսական հաշվետվություններում:

բրացուած փետրուար 10, 1967։

(15) Հասկիցներ Ամբիծնալիը վաճառքի մասին հրատարակված տեղեկագրում, թիվ 214, էջ 33։

ուսանող Յունիս 23, 1933։

(10) Հասկիչներ Ամբիծնալիը վաճառուած 5, 1933։

բացուած Հեկտրբեր 5, 1933։

(11) Հասկիներ Ամբիծնալիը վաճառքի մասին հրատարակված փետրուար 27, 1951։

(12) Հասկիցներ Ամբիծնալիը վաճառքի մասին հրատարակված Մարտ 25, 1961։

(13) Հասկիրատներ Ամբիծնալիը վաճառքի մասին հրատարակված Յունուար 23, 1964։

(14) Հասկիվցներ Ամբիծնալիը վաճառքի մասին հրատարակված Մարտ 10, 1967։

(15) Հասկիցներ Ամբիծնալիը վաճառուած 1, 1971։